

عنوان مقاله:

پایش خشکسالی حوضه آبخیز دریاچه ارومیه (رودهای آذربایجان شرقی) با شاخص spi

محل انتشار:

نخستین کنفرانس ملی آب و هوا شناسی (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

حسن تقوی - کارشناسی ارشد، اقلیم شناسی در برنامه ریزی محیطی

مرتضی خداقلی - عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی اصفهان، گروه جغرافیا، تهران، ج.ا.ایران

فرشته ولی زاده بهروز - کارشناسی، حرفه و فن

خلاصه مقاله:

در این تحقیق وضعیت خشکسالی در حوضه آبخیز دریاچه ارومیه در ایستگاههای مربوط به استان آذربایجان شرقی در شهرهای سراب، تبریز، بناب و مراغه که حدود 15% آب دریاچه را تامین می کنند مورد پایش قرار داده شده است. این مناطق بطور کلی جزو نواحی کوهستانی و مرتفع کشور با دشتهای وسیع در میان آنها محسوب می شود. داده های بارشی ماهانه ایستگاهها بر اساس نمایه (spi) در طول دوره آماری 1975 تا 2005 در مقیاس زمانی 3 و 6 و 12 ماهه بصورت دوره های کوتاه مدت محاسبه شده و نمودارهای وضعیت رطوبتی و فراوانی وقوع خشکسالی ها و اثرات آن در خشک شدن دریاچه ارومیه، مورد تحلیل قرار گرفته است. نتایج نشان می دهد ایستگاه بناب تعداد سالها در وضعیت نرمال در بازه زمانی سه ماهه از سایر ایستگاهها بیشتر و بطور متوسط بیش از 16 سال می باشد. شدت خشکسالی این ایستگاه در بازه 12 ماهه بیشتر از دو بازه دیگر رخ داده است. در ایستگاه مراغه و بناب خشکسالی سال 1983 در بازه زمانی 3 و 6 ماهه و در سال 1999 در بناب و 2001 در مراغه در بازه 12 ماهه از کمترین spi برخوردار بوده است. ایستگاه سراب و تبریز سال 1989 کمترین spi را در هر سه بازه دارند. تمام ایستگاهها بیشترین ترسالی ها را در هر سه مقیاس زمانی در سال 1981 داشته اند. رکورد شدیدترین خشکسالی مربوط به ایستگاه مراغه در بازه زمانی 6 ماهه با (4.34 -spi) زمستانه - بهاره می باشد. در ایستگاه بناب در هر سه مقیاس زمانی حادث شدن ترسالی ها بیشتر از خشکسالی ها بوده و در ناحیه مراغه ترسالی و خشکسالی ها در هر سه مقیاس زمانی یکسان و تبریز از خشکسالی های بهاره و سراب از خشکسالی های بهاره زمستانه - بهاره برخوردار بوده اند و این نمی تواند دلیل خشکی وافت آب دریاچه ارومیه تا حد مرگ باشد.

کلمات کلیدی:

spi، پایش خشکسالی، حوضه آبخیز، ترسالی، خشکسالی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/209230>

